

Avfall
ÅVC och farligt avfall
Peter Nyström

Styrelsen för Stockholm Vatten Avfall AB

Upphandling av insamling och mottagning av grovavfall inom Stockholms stad

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att upphandling får påbörjas inom följande entreprenader:

- Drift av återvinningscentraler (ÅVC) och återbruk samt transport av avfallet därifrån.
- Mobil insamling av grovavfall med turlista
- Insamling av grovavfall vid eller i anslutning till fastighet för boende
- Andra systemlösningar där grovavfall från hushåll samlas in samt

att bemyndiga VD att teckna tilldelningsbeslut och avtal med valda entreprenörer efter genomförd upphandling.

Krister Schultz
Verkställande direktör

Jan Ekvall
Avdelningschef
Avfall

Sammanfattning

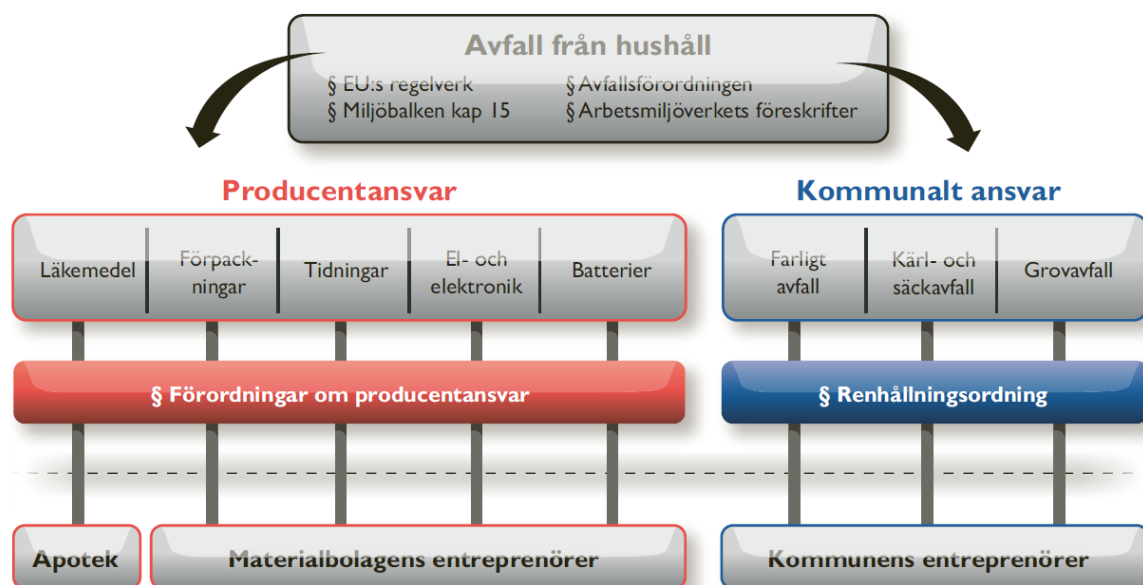
Upphandlingen med entreprenadstart 1 april 2019 kommer omfatta all insamling av det uppkomna grovavfallet från hushåll inom Stockholms stad med indelning i ett antal geografiska områden där en entreprenör ansvarar för alla insamlingsystem för grovavfall inom det aktuella området.

Förfrågningsunderlaget utformas så att det är attraktivt för marknaden att svara på. Uppdraget ska innebära högt funktionsansvar där entreprenaden ger god service till medborgarna, hög kvalitet på erbjudna tjänster, god arbetsmiljö samt minskade avfallsmängder genom aktiv styrning av avfall till förberedelse för återanvändning (återbruk).

Bakgrund

Enligt Miljöbalken har kommunen ett ansvar att hämta och transportera hushållsavfall från hushåll och verksamheter.

Enligt bilden nedan framgår det kommunala ansvaret samt eventuellt tillkommande producentansvarsmaterial (utsorterat förpackningsmaterial). Det kommunala ansvaret utförs i Stockholms stad genom entreprenörer som är upphandlade av Stockholm Vatten.



Bilden ovan redovisar ansvar för insamling av hushållets avfall samt styrande regelverk.

I nuläget finns det 3 entreprenörer som transporterar grovavfall ifrån samt ansvarar för driften av stadens 6 återvinningscentraler och 1 återbruk (vars avtal även inkluderar drift av en mobil mini-ÅVC). Det finns även drygt 20 stycken entreprenörer för insamling av grovavfall från fastigheter. Insamlingen av grovavfall från fastigheter sker idag via tjänstekoncession. Ca 75 % av det uppkomna grovavfallet samlas idag in via stadens ÅVC:er.

ÄRENDET

Med start 1 april 2019 föreslås en omfattande förändring mot nuvarande insamling av grovavfall i staden för att bättre kunna uppfylla målen i stadens avfallsplan. Stadens återvinningscentraler, där merparten av det uppkomna grovavfallet samlas in, kommer utgöra naven i insamlingen i olika geografiskt begränsade områden. En entreprenör blir totalansvarig för alla insamlingssystem för grovavfall inom ett område. Detta skulle då även omfatta drift av ÅVC eller återbruk i det aktuella området. I dagsläget är förslaget att dela in staden i fem eller sex områden, men exakt områdesindelning eller antal områden är ännu inte fastställt.

I samverkan med beställaren och fastighetsägare ska tilldelad entreprenören utveckla och kontinuerligt förbättra servicen för de boende inom området. Upphandlingen ska

säkerställa att medborgarna inom staden inte ska behöva ha tillgång till bil för att kunna lämna ifrån sig sitt grovavfall.

Förfrågningsunderlag ska utformas så att entreprenaderna bland annat ger:

- entreprenörerna mer funktionsansvar och incitament till innovativa nya lösningar
- medborgarna bättre service i flera olika insamlingsystem
- ökad utsorteringsgrad av mottaget grovavfall med mer material till återbruk och materialåtervinning
- hög trafiksäkerhet
- samordningsvinster med smartare logistik av grovavfallet inom respektive geografiskt delområde
- möjlighet för entreprenör att skapa samarbeten med andra aktörer eller underentreprenörer
- god arbetsmiljö

Till skillnad mot idag, då insamling av grovavfall från fastigheter sker med tjänstekoncessionsavtal, så kommer Stockholm Vattens nya upphandling innebära ett större ansvar för den utförda tjänsten. Stockholm Vatten kommer sannolikt att överta ansvar för kundkontakt, fakturering och behandling av avfallet från de entreprenörer som idag innehar tjänstekoncessionsavtal. Genom detta kommer bolaget få bättre kontroll och mer korrekt statistik av hur mycket avfall som faktiskt uppkommer inom kommunen.

En konsekvens av att grovavfallet som samlas in fastighetsnära ingår i den nya upphandlingen är att fastighetsägaren blir bunden till den entreprenör som har insamlingsansvaret i området, till skillnad mot idag då de kan välja bland bolagets samtliga upphandlande entreprenörer. En fördel med detta är att fastighetsägare inte, som idag, kan byta entreprenör för att de inte vill åtgärda ett arbetsmiljöproblem. Det är samtidigt viktigt att fastighetsägarna inte upplever att servicen blir sämre med endast en huvudansvarig i ett område. Det kommer även bli lättare att identifiera olaglig hämtning av icke upphandlade entreprenörer när en aktör ansvarar för hämtningen i hela sitt delområde.

Förfrågningsunderlag kommer vidare att utformas så att möjlighet till god framkomlighet gäller för både entreprenörer och andra trafikanter samt att låga utsläppsnivåer av föroreningar uppnås. Genom att låta en entreprenör ha huvudsansvaret för allt grovavfall i ett område kan effektivare logistik och färre fordonsrörelser åstadkommas. ÅVC eller återbruk i respektive område kan även nyttjas som omlastningscentral.

Grundkrav för transporterna blir de gemensamma miljökrav som tagits fram i samarbete mellan Stockholms stad, Göteborgs stad, Malmö stad och Trafikverket. Utöver dessa krav kommer krav på förnyelsebart bränsle för insamlingsfordon att ställas. Även krav på hybridlösningar kan komma att ställas. Definitionen av förnyelsebart bränsle har tagits fram tillsammans med miljöförvaltningen.

Upphandlingarna genomförs enligt Lag (SFS 2007:1091), Lagen om Offentlig Upphandling, LOU. Annonsering av upphandlingarna kommer att ske i annonsdatabasen TendSign. Upphandlingsform kommer att beslutas efter genomförd förstudie som görs tillsammans med upphandlingskonsulter under hösten 2016. I förstudien ingår en nulägesanalys där även synpunkter från nuvarande entreprenörer och fastigetsägare kommer samlas in och beaktas.

Avtalstiden föreslås vara mellan 2019-04-01 till 2024-03-31 och med en möjlig förlängning med ett år vid tre tillfällen. En entreprenör ska kunna lägga anbud på ett eller flera områden.

Den totala entreprenörsersättningen enligt uppdraget ovan är i nuläget svårt att beräkna eftersom bristande kunskap finns avseende avfallet som idag samlas in med tjänstekoncession men den uppskattas omfatta ca 120 mnkr årligen (exkl. kringtjänster som inte omfattas av det kommunala insamlingsansvaret). Entreprenadkostnaden för drift och transport av ÅVC:erna (exkl. behandlingskostnader) uppgår till ett totalt värde motsvarande cirka 85 mnkr per år. En kostnadsökning totalt sett spås som följd av att servicegraden, huvudsakligen för de som saknar bil i både ytter- och innerstad, kommer att öka. Även ökad utsorteringsgrad av material till återbruk antas vara kostnadsdrivande under avtalsperioden.

Tidsplanen för upphandlingen ser preliminärt ut enligt nedan:

- 15/8-16 – 10/12/2-16 förstudie och val upphandlingsform
- 10/12-16- 30/5 2017 Detaljerad utformning av det som ska upphandlas
- 31/5-17 Annonsering av förfrågningsunderlag
- 31/5-18 Avtalstecknande
- 1/4-19 Entreprenadsstart

I upphandlingsprocessen har hänsyn tagit till en eventuell överprövning av upphandling.

Bolagets analys och bedömning

Styrelsen för Stockholm Vatten Avfall AB föreslås besluta i enlighet med vad som ovan redovisats.

SLUT